

Szivárvány

A DEBRECEN-NAGYERDEI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

2005/10

MEGHÍVÓ

Mindenkit szeretettel várunk gyülekezeti hétvégére
a nagyerdei ref. templomba, nov. 3-6 között.

Cél: a hívő ember tanítása

REFORMÁTUSSÁGUNK ÉS MAGYARSÁGUNK A XX. ÉS XXI. SZÁZADBAN

nov. 3. csütörtök 5 óra:

A XX. század magyar tragédiái

nov. 4. péntek 5 óra:

Az üzletté vált élet és világ

nov. 5. szombat 5 óra:

Milyen esélyeink vannak?

nov. 6. vasárnap fél 9 és fél 11:

Istentisztelet, úrvacsora

Szolgál:

DR. TÓKÉCZKY LÁSZLÓ

történész és egyetemi docens (Budapest)

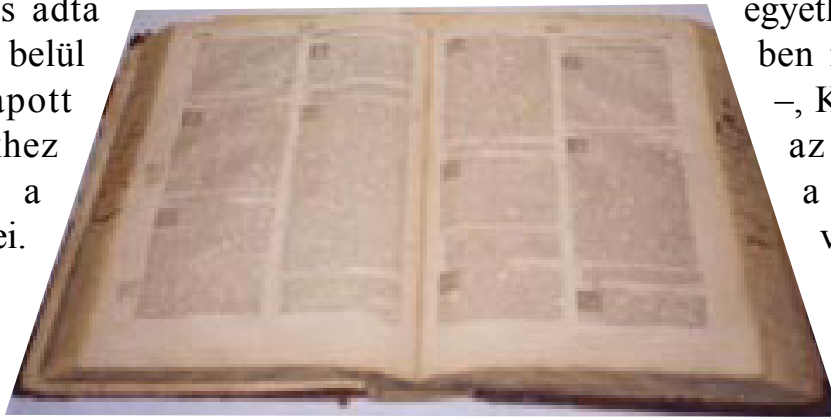
A másfél órás alkalmak rendje: rövid áhítat, előadás és megbeszélés.

„...növekedjete az Isten ismeretében” (Kol 1,10)

Reformáció és Biblia

Isten különös és általános kijelentésében ugyanaz a kegyelem hat. Ha valaki a természetet szemléli, az megsejti Isten létezését, és a Bibliához fordul, hogy a kegyelem mélységeit hitben megértse, megélje. Ez fordítva is igaz, aki a bibliai kijelentés csodálatos összefüggéseit hitben felismeri, az nem huny szemet a természet szép rendje felett. A középkor vége felé, amikor az emberi élet súlyos kérdéseinek megoldása foglalkoztatta az emberiséget, a humanizmus adta lehetőségeken belül a múltban kapott isteni értékekhez fordultak a szellem emberei.

Erasmus
Desiderius
/1466-1536/,
a rotterdami

születésű író, forráskiadásokat jelentetett meg. Legfontosabb ezek között az Újszövetség eredeti szövegének első nyomtatott kiadása /1516/. Ismeretes, hogy ez igen nagy hatást váltott ki: az isteni kijelentés foglatának felfedezése az elvilágiasodott egyházi élet megújításán fáradozókat ihlette. Akiket a kijelentés lelke megragadott, azok reformátorok lettek, vagy a megújulást szívvel-lélekkel támogató írók, tudósok.

A reformáció nagy alakjainak: Luther Mártonnak /1483-1546/, Zwingli Ulrichnak /1484-1531/ és Kálvin Jánosnak /1509-1564/ fellépése és munkássága meghatározója a teljes Szentírás lett, de úgy, hogy mindig elismerték a bibliai előzményeket, a humanisták – említett – forrásértékű felfedezéseit. Az említett hatalmas életművekből református

egyházunk hívei sok mindent ismernek, ezeknek felidézését, elmélyítését segíthetik gyülekezeti alkalmaink, a reformációi emlékünnepeink és ez, valamint hasonló írások. Ezt hangsúlyozva említjük meg, hogy a reformátorok a bibliafordításaikkal és magyarázataikkal hatottak, és további munkásságuk azokra épült. Emeljük ki Luther Márton 95 tételét – az üdvösség nem vásárolható meg, hitben fogadható el –, Zwingli 67 tételét – Isten a világ egyetlen Ura és Ő hitben ismerhető meg –, Kálvin főművét, az Institutiot – a keresztyén vallásról szóló bibliai tanítás!

Ezek a művek
fordítás útján
hatottak a

különböző országokban, így Magyarországon is. Az említettek mellett feltétlenül meg kell emlékeznünk a Heidelbergi Kátéről és a II. Helvét Hitvallásról, amelyek református egyházunknak – Zsinatilag – elfogadott hitvallásai, sőt gyülekezeteink népkönyvévé lettek.

A hitújításnak, a reformációnak tanítása hazánkba a külföldet járt személyek, a külhoni neves egyetemeken tanuló peregrinus diákok által jutott el. Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy a hitújításnak hazai – önálló – kibontakozása, története volt. Azonban nemcsak kaptunk a külföldi testvérektől, hanem adtunk is nekik. Gondolhatunk Szegedi Kis Istvánra /1505-1572/, a wittenbergi egyetem teológiai doktorára, akinek főművét külföldön többször is kiadták, és a teológiákon tankönyvként

használták. A mohácsi vész /1526/ után tájegységenként dunai, tiszai és erdélyi kerületek – és nemzedékenként – lutheri, kriptokálvini, kálvini-bullingeri – terjedő hazai reformációt számontartva kiemelhetjük Mélius Juhász Péter /1530-1572/, Károli Gáspár /1529-1591/ és Szenci Molnár Albert /1576-1634/ máig elevenen ható egyházszervező, bibliafordító, zsoltárfordító és énekes-könyvszerkesztő munkásságát. Mindezek a puritanizmus korában egyházi hitvallássá és népszerű kegyességgé lettek, és tovább éltek az imádságírók és bibliás-ébredéses-hitvalló lelkipásztorok tevékenysége által, megküzdve a racionalizmussal, liberalizmussal és más világiás tévtanításokkal.

Gyülekezeteinket az isteni kegyelem megtartotta – a korábbi időkben és az elmúlt félévszázadban, hiszen minden

nehézség közben is felhasználta a bibliás, zsoltáros, hitvallásos örökséget, sőt hit által elmélyítette azt, hogy – hivalkodás nélkül szólva – új-reformációnak tekinthető az, amit Isten munkál egyházunkban. Hálaadással tartjuk számon az újuló gyülekezeteket – közöttük a nagyerdeit –, az új bibliafordítást és többféle kiadását, a tudományos és építő könyveket, újságokat, a reformáció korára emlékeztető tanintézeteket – a négy teológiával együtt – és szeretetotthonokat, a Doktorok Collegiumát és missziói, valamint ifjúsági alkalmainkat. Jelképes értékű, a reformáció és a Biblia szoros kapcsolatát érzékelteti, hogy a Magyarázatos Bibliánkban az újfordítás Luther Márton magyarázataival került ki a nyomdából! Kálvin tanítása ma is engedelmességet munkál, szívemet égő áldozatul az Úrnak szentelem!

Dr. Ötvös László

NŐI KONFERENCIA NOVEMBER 12-13-án

Egy olyan **felekezetek közötti rendezvény kerül megrendezésre a Főnix Csarnokban**, ahol lányok és asszonyok sokasága hallhat a női lét, a házasság ill. a szexualitás lelki, érzelmi és fizikai vonatkozásairól bibliai megvilágításban

Mitől szép? Mitől jó? – Más fényben a házasságról címmel.

Napjainkban a világ teleharsogja üzenetével fülünket, elménket és megpróbálja ezt tenni szívünkkel is. Itt az idő, hogy ezen intim témákról a Biblia fényében halljunk!

Ezek minden (14 éven felüli) nőt érintenek.

Őszinte válaszokat kaphatunk *Linda Dillow*tól és munkatársaitól olyan kérdésekre mint például:

- Mit gondol Isten a szexről?
- Hogy lehetek Istennek tetsző és a testi örömeket élvező egyszerre?
- Értelmem milyen szerepet játszik a szexről alakított véleményemben?
- Hogyan szabadulok meg a múlt szexuális vétkei miatt érzett bűntudatomtól?
 - Mit tegyek, ha valaki „máshoz” vonzódom?
 - Mit tegyek, ha nincs kedvem hozzá?

Soltész család

Családok a gyülekezetünkben

Sokat gondolkoztam azon, mit is írhatnék, aztán rájöttem, hogy csak az igazat, mert nincs miért szégyellnem a családomat. Tudom, hogy nincs olyan, hogy tökéletes család, mint ahogy tökéletes ember sincs. Viszont meghitt és szeretetteljes család sok van. Én úgy érzem, hogy az én családom is egy ilyen család.

Minden családnak vannak problémái, veszekedései. Nagyon sokszor nem értenek

egyet sok mindenben. Főleg a kamaszok és szüleik. Tudom, hogy nem voltam jó kamasz, sokszor nem értettem egyet anyukámmal, és nem hallgattam rá. Egy-egy kisebb veszekedés után az történt, hogy 10 perc után rájöttem, neki volt igaza. Ezt akkor fájt beismernem, mert meg voltam győződve róla, hogy nekem mindig igazam van. Most már, ha valamiben nem értünk egyet, már nem is próbálkozom azzal, hogy neki ellentmondjak, mert tudom, hogy előbb-utóbb úgyis rájövök, igaza van! Egy év alatt kétszer történt meg velem az, hogy majdnem elveszítettem őt súlyos betegsége miatt. De még nem szeretném, ha itt hagyna, mert szükségem van rá. Sokat kell még tanulnom tőle.

Apukámnak 1994-ben volt egy elég súlyos balesete, amit nehezen tudott feldolgozni. Ez engem annyiban viselt meg, hogy akkor úgy éreztem, ő nem az én régi apukám, akivel kézenfogva megyek az iskolába, és aki lefekvés előtt mindig valamilyen új mesét mesél nekem. Nyugtalan és feszült

volt. De ha belegondol az ember, ezt meg lehet érteni, mert abba kellett hagyni a munkáját, amit szeretett. Mostanában egyre inkább érzem azt, hogy visszakaptam a „rég” apukámat! Nem megyünk ugyan kézenfogva az iskolába, és nem mond esti mesét, de sok más olyan dolgot csinálunk, amit ilyenkor egy apa és lánya megtehet. Már nagyon hiányzott, és örülök, hogy visszakaphattam!

A három öcsémhez sokszor nincs elég türelmem, ami nem jó tulajdonságom. Kértem az Urat, hogy valahogy segítsen, mert nem érzem így jól magam. Néha csak idegesen rájuk kiabálok és elzavarom őket, utána pedig rosszul érzem magam, hogy már megint hogy lehettem ilyen szívtelen. Aztán az egyik vasárnap hallottam, hogy addig, amíg a többi embert nem tudjuk

szeretni, és nem tudjuk olyannak elfogadni, amilyenek, addig ne is várjuk azt, hogy minket is el-

fogadnak. Addig mi sem vagyunk jó emberek, hiába járunk templomba, és hiába hiszünk. És akkor átfutott az agyamon, hogyha én a saját testvéreimmel nem tudok rendesen viselkedni, és nem fogadom el őket úgy, ahogy vannak, akkor mit akarok tulajdonképpen? Azóta akárhányszor rájuk nézek, mindig eszembe jut ez a mondat, és úgy érzem, hogy talán sikerül megváltoznom.

Mióta rájöttem, mit szeretnék csinálni, teljesen kicseréltek. Mindig is tanítani szerettem volna. Amikor eljött a jelentkezési lap kitöltésének az ideje, nagyon sokan le akartak beszélni a tanári pályáról. Akkor egy kicsit elbizonytalanodtam, de sok biztatást kaptam, amik jobbkor nem is jöhettek volna. Most másodéves vagyok a Kölcsény Ferenc Református Tanítóképző Főiskola, tanító-hitoktató szakán, és már tudom, hogy nagy hibát követtem volna el, ha hagyom, hogy lebeszéljenek róla. Nagyon örültem annak, hogy Sátorajjá helyen csoportot vezethettem. Mondhatom azt, hogy egy álmom vált valóra! Jó értelemben volt furcsa érzés, hogy most nem ifisként vettem részt a táborban, hanem vezetőként. Fantasztikus volt érezni

a gyerekek szeretetét, ami nap mint nap körülvett.

Nem tudom, hogy milyen lenne a családom Isten nélkül, de nem is szeretném megtudni. Amióta az eszemet tudom, ebbe a gyülekezetbe járunk. Nem tudnám elképzelni az életemet és az életünket Isten nélkül. Örülök annak, hogy békességben és szeretetben tudunk egymás mellett élni. Tudom, hogy akármilyen nehézség is ért minket, annak volt valami oka. Lehet hogy a „Miért?” -re csak később kapunk választ, de előbb utóbb minden kiderül. Mert tudjuk, hogy „Isten útjai kifürkészhetetlenek.”

Befejezésül annyit tudok csak mondani, hogy: Köszönöm a családomat!!

Soltész Viki

Képek, emlékek a Bodroghözről

Ezer színben ragyogott a nap, a fülledt levegő lágyan pihent a vállamon. Rózsás illat keringett, a zsibongó pázsitot betöltötte a türkiz ég árnyéka. A templom sötétkék padjai felett ezer éves kövek meredeztek, elnyomva a beljünk zsúfolt múlt halk dübörgését. Áthatott egy csengő hang, mely a harang helyén szólt. Mondák elevenedtek meg a szemeim előtt. Tornyot láttam repülni a kerti tó felé, és merülő ezüstharang keltett égig csapódó hullámokat, majd saját kezétől halott családját siratta egy fekete szempár s bolyongva keresett menedéket a sötétben. Továbbmentünk. A fák közt bujkáló szellő végigsimította arcom a kastély bejáratánál. Lopva néztem fel a falakra, ahol a királyok és hercegnők fogadták tekintetemet. A faragott ódon bútorok sercegése, a padló nyikorgása elragadott, és zsugorodó testem muszlinfelhőbe burkolózva húzta maga

után brokátselyem uszályát. A mennyezet vascsillárjain gyertyák égtek, és az aranykeretes állótükrök megsokszorozták a rám zúduló fényárt. A kertbe kilépve a vakító nap kissé kijózanított. Újra elindultunk. Pipacsokkal tarkított búzamező fogadott, átadtam magam a bevetett táblákon végigsüvítő szélnek, és már nem hordtam mást, mint a honfoglaló magyar törzs lenruháját. Vártuk a férfiak hazatérését a vadászatból. A lelkem teljes harmóniában volt. Tudtuk, mit teszünk, miért élünk, hogyan élünk. Őszinték voltunk, bizalommal fordultunk egymás felé, egységesen védtük határainkat. Dübörgő hangra lettem figyelmes. A lovak patája verte fel az út porát, és hangos rikoltások közt megcsillant a nyílvevők hegye. Visszatértünk. Fantáziám alábbhagyott. Kérdések tolongtak, majd válaszok érkeztek, és már más helyről láttam a múlt mozzanatait. A kereszt alól.

Dr. Ispány Marietta (tábori 15-ös csoport)

A gyógyítás csodái

Ez év tavaszán lelkesen készültem a gyülekezeti táborba. Aztán következett egy kardiológiai kivizsgálás, ezt másik követte, és kiderült, hogy súlyos szív-koszorúér-szűkületem van, amit csak műtéttel lehet megoldani. Nagyon lesújtott ez a hír. Kétségbeesésemben sírtam, imádkoztam, és bennem is ott volt a kérdés: Uram, miért?

Akkor nyugodott meg a lelkem, amikor az Úr kezébe letettem sorsomat, és ezt az Igét kaptam az Úrtól: „*Mivel ragaszkodik hozzám, megmentem őt, oltalmazom, mert ismeri nevemet. Ha kiált hozzám, meghallgatom, vele leszek a nyomorúságban, kiragadom onnan, és megdicsőítem őt. Megelégitem hosszú élettel, gyönyörködhet szabadításomban.*” (Zsolt. 91,14-16). Éreztem Isten jelenlétét, hogy velem van. Imádkozó szívvel készültem a műtetre. Sok kedves testvér, a gyülekezet, bibliakörös társam, családom, barátok imádkoztak az Úrhoz sikeres műtétemért, gyógyuláso-

mért. Éreztem az ima megtartó erejét, amit hálás szívvel köszönök mindenkinek.

Műtét előtt betegtársaimmal énekeltünk, imádkoztunk. Szerintük békességet, nyugalmat árasztottam felénk. Csak azt adtam tovább, amit az Úr Istentől kaptam.

Ébredés után voltak nehéz órák, de hálát adtam az Úr Istennek, hogy átvezetett a halál ösvényén, és megtartotta életemet. Hála az orvosok bölcsességéért, tudásáért, amit az Úrtól kaptak.

Akkor csak egy-egy Ige, énekeink egy-egy sora jutott eszembe, amit elsuttogtam. Ekkor értettem meg igazán, hogy Istentől ajándékba kaptuk az életet: másodszor születtem.

Köszönöm az Úrnak, hogy velem volt szenvedésemben, velem gyógyulásomban. Ő mondta: „*el nem hagylak, el sem távozik tőled*”. Legyen az Úr Istené a dicséret, tisztesség és hálaadás, most és mindörökké.

Dr. Szabó Lajosné Erzsike

Arad

A vértanúk szobra helyén

Kerestem, s megtaláltam a helyet.
Már égre nem törtek nagy vonalak,
Csak áldozati illat lebegett.
Körül vasrács és belül puszta gyep,
De a gyep közt gyöngyvirág-levelek.
A levelek közt egy-egy karcsú szár.
Hogy mennyi nőtt: én nem számoltam meg.
Csak hittél hiszem: éppen tizenhárom.
S tizenhárom gyöngy minden karcsú száron.

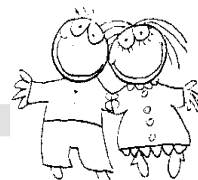
... Hát ez maradt: túl szobron, s időn,
ércen, márványon, merev méltóságon,
Új viharon, új vértanúhalálon:
Tizenhárom gyöngy, tizenhárom száron!

(Reményik Sándor)

Köszöntjük...

szerkesztőségünk tagját, *Fazakas Gergőt* és feleségét, *Széles Annát* gyermekük, Bálint Bertalan születése alkalmából.

ABC mondások – egy hittanostól

Az, életed során jót cselekedj, hogy a mennyek országába juss!

Békélj meg mindenkivel, akivel rosszban vagy!

Cselekedj jó dolgokat!

Dicsérd és szeresd az Urat!

Énekelj, és imádkozz az Úrhoz!

Figyelj mindenkire, aki a közeledben van!

Gondold meg, mit cselekszel!

Hamis szavakat ne mondjon ki ajkad!

Isten ígését hirdesd és tanítsd!

Jómódodban ne feledkezz meg másokról!

Kívánj jó életet mindenkinek!

Légy hűséges az Istenhez!

Mentsd meg azt, aki bajban van!

Ne kívánd senki halálát!

Óvakodj és óvd meg társaidat a veszélytől!

Örvendj annak, amid van, és ne légy mohó!

Próbálkozz elérni azt, ami jó, de még nem tudsz!

Rosszat ne cselekedj senkivel!

Szeresd rokonaidat és társaidat!

Tetteidben ne legyen semmi bűn!

Udvarias légy az öregebbekkel!

Ügyelj a saját és mások egészségére!

Világosodj meg, és élj boldogan!

Zárd be a gonosz előtt a szíved!

Girán Katalin

(amikor még 5-es hittanos volt)

Te is írhatsz hasonlókat!

„Viseljetez gondot tehát magatokra és az egész nyájra” (ApCsel. 20,28)

Szatmári kiránduláson

Hírek

- ♦ **Gyülekezeti hétvége** nov. 3-6. között 5 órától a hívő ember tanítására. Részletes program a címlapon olvasható.
- ♦ **Reformációs Körséta** okt. 30-án a fél 11-es istentisztelet után, az Egyetem téri magyar reformátorok szobrainak megkoszorúzásával.
- ♦ **Családi istentisztelet** hittanosoknak, szüleiknek okt. 30-án, vasárnap 3 órakor.
- ♦ **Linda Dillow konferencia nőknek** nov. 12-13. Részletek az újságban.

Szivárvány –
a Debrecen-Nagyerdei Református Egyházközség hírlevele
4032 Debrecen, Bolyai u. 25. Telefon: (52) 410-811
Felelős kiadó: Püszi Lajos, lelkipásztor
Fejléc: Betűvető Bt. Tördelés: Bene Lászlóné
Nyomda: REXPO Kft. Készült 600 példányban
13. évfolyam 10. szám, megjelenik havonta
Egyházközségünk számlaszáma: 11738008-20012917

Zenés áhítat

(vasárnaponként 5 órakor)

- Okt. 9.** Dobi Bálint orgonál.
- Okt. 16.** Molnár Zsolt gordonkázik
- Okt. 23.** Csűry Dániel oboázik és Böszörményi Judit zongorázik.
- Okt. 30.** Fekete Nándor orgonál
- Nov. 6.** A Vox Antiqua együttes énekel, vezényel Kiss Csaba
- Nov. 13.** Kémenczy Antal orgonál

Információ

Gyülekezeti honlapunk címe, melyen a *Szivárvány* is megtalálható:

www.refnagyerdo.hu

Kórházlelkészek:

Kenézy Kórház – 511-777/1943

Klinika – 411-600/4978 (üzenetrögzítő)

A városi református **Méliusz Rádió** a 88 MHz-en az URH sávban fogható.

Imádkozzunk...

- ♦ a gyülekezeti hétvégéért,
- ♦ a presbiteri tisztújításért,
- ♦ idősekért.